

Bomenbond Rijnland: Terugblik 2016 en Beleidsplan 2017

Inleiding

In de tumultueuze jaren 2014/15 stond de Bomenbond Rijnland (BBR) voor grote inspanningen, zowel wat betreft het inspelen op beleidsmatige ontwikkelingen (Leiden: nieuwe Bomenverordening en Groene Kaart) als het bestrijden van grootschalige kap op diverse plekken in het werkgebied.

In 2016 is veel overlegd met de ambtenaren en wethouder in Leiden over de uitvoering van de procedures voor de Groene Kaart van Leiden. Aan de hand van concrete zaken zijn nieuwe contacten gelegd met betrokken bewoners en gemeente in Oegstgeest en Leiderdorp.

In onderstaande paragrafen wordt kort aangegeven waar de focus van de activiteiten van de BBR lag in de periode 2014/15, wat de hoofdactiviteiten zijn geweest in 2016 en waar, de ontstane lijn voort zettend, het bestuur op in wil zetten in 2017.

Na een aantal jaren met een magere bezetting van het bestuur is met het aantreden in 2016 van twee nieuw bestuursleden (Arjan Korevaar en Bea Hoogheid) weer ruimte om nieuwe zaken op te pakken. In de komende ALV zal de leden worden verzocht om in te stemmen met een andere taakverdeling binnen het bestuur waarbij Arjan Korevaar het voorzitterschap (waarnemend) op zich zal nemen, Bea Hoogheid secretaris a.i. blijft en Rolf van Beek algemeen lid van het bestuur wordt.

Focus in 2014/2015

In deze periode speelde een aantal belangrijke zaken die deels via procesgang, deels via intensief overleg met relevante betrokkenen veel tijd van het (toenmalige) bestuur heeft gevergd.

Voorbeelden in Leiden zijn:

- Bij de grootschalige kap van bomen langs de Plesmanlaan was vergunninghouder Heijmans het niet eens met de hoogte van de opgelegde stortingsplicht in het gemeentelijke Bomenfonds. Na een lange procesgang is de BBR in deze zaak in het gelijk gesteld (uitspraak van de rechtbank van 6 december 2016),
- Behoud van de nestboom van een boomvalkenpaartje aan de Ehrenfestweg na een uitspraak van de rechter,
- Behoud van bomen na bezwaarschriftprocedures: Tunicaduin 22 lindes; Meerburgerwetering 214 bomen langs de A4, Niels Bohrweg 19 bomen waarbij na bezwaar bleek dat de geplande bekabeling ook om de bomen heen kon worden aangelegd en nogmaals Niels Bohrweg waar de geplande kap van 14 eiken voor de aanleg van een groenstrook (sic!) met een bezwaarschrift is voorkomen. In de Kooi zouden vanwege de aanleg van een riool 200 bomen moeten worden gekapt: mede door actieve betrokkenheid van de wijkbewoners is deze vergunning is geheel herzien na uitspraak van de Commissie Bezwaar en Beroep.
- Verlies van 13 kersbomen in de Anna van Saksenstraat door een verkeerde interpretatie van een plankaart. Op het verzoek van de BBR aan de gemeente om handhavend op te treden tegen het overtreden van het kapverbod heeft de gemeente 25000,-- euro in het gemeentelijke Bomenfonds gestort.

Dat zoveel vergunningen op onvoldoende gemotiveerde gronden werden verleend en daarom met succes konden worden bestreden bracht het College van B&W tot een opmerkelijke brief aan de Raad van 22 september 2015 met de volgende strekking:

Het college constateert (...), dat we nu onvoldoende in control zijn als het gaat om bomen en alles wat te maken heeft met ontwerp, aanleg en beheer in relatie tot bescherming van bomen en het eventueel kappen van bomen. Wij zullen daarom op korte termijn maatregelen nemen op de volgende gebieden:

- 1) *het juridisch kader*
- 2) *procedures & werkafspraken*
- 3) *vergroten van kennis over groen.*

Hiermee was meteen ook de agenda voor de BBR voor het 4^e kwartaal 2015 en eerste kwartaal 2016 bepaald en is de beschikbare inzet toegespitst op commentaar op en overleg over de voorstellen voor de nieuwe Bomenverordening.

Daarnaast is voor zover mogelijk ingezet op promotiemateriaal (stripboekje) en informatievoorziening aan de leden via de website en de reguliere Algemene Ledenvergaderingen.

Focus 2016

Belangrijke kwesties voor 2016 waren:

- Versterking van het bestuur (ten dele gelukt met de aantreding van twee nieuwe bestuursleden, bekrachtigd in de ALV's van respectievelijk april en oktober 2016),
- Verbetering van de informatievoorziening aan de leden (de website is inzichtelijker gemaakt, met dank aan Renate Slebe),
- Ontwikkeling promotie materiaal (de tekst voor een algemene informatiefolder is december 2016 naar de drukker gestuurd),
- Bijwerken ledenlijst en contributies (met dank aan Loes de Blok),
- Een poging om het werk van de BBR onder de aandacht te brengen van de burger door het aanbieden van een cursus bomentekenen in de wijk o.l.v. een lokale kunstenaar is helaas niet gelukt omdat de aangevraagde subsidie niet werd toegekend. Toch zijn juist deze acties geschikt om leefbaarheid in de wijk, groen in de buurt en de betekenis van bomen voor het milieu 'voor de bril' te krijgen.
- Een belangrijke zaak dit jaar was de verleende kapvergunning voor bomen langs de Kanaalweg. Al een aantal jaren geleden is een bomeninventarisatie uitgevoerd i.v.m. de verwachte werkzaamheden bij de spoorwegovergang. Conclusie: een groot aantal bomen kan worden verplant. Helaas was de benodigde voorbereiding hiervoor kennelijk uit het ambtelijke zicht verdwenen en werd een uitgebreide kapvergunning aangevraagd. Na de bezwaarschriftprocedure volgde alsnog verplanting voor een aantal bomen. Eigenlijk toonde deze zaak aan dat de beoogde verbeteringen in de diverse gemeentelijke procedures, genoemd in de brief van het College van 22 september 2015, zo ze al zijn geïmplementeerd, in ieder geval nog geen effect sorteren.
- Intensivering van het overleg met ambtenaren en wethouder na de vaststelling van de Bomenverordening 2015. Belangrijk onderdeel van deze nieuwe verordening is de Groene Kaart (GK) waarvoor tot 3 juni aanmeldingen bij de gemeente konden worden ingediend. Dat de oorspronkelijke planning in de Verordening niet kon worden gehaald werd, naast de vertraagde inwerkingtreding (10 maart 2016) veroorzaakt door twee factoren die symptomatisch bleken voor de maanden daarna: gebrek aan deskundige menskracht bij de gemeente (door pensionering of verandering van baan) en databestanden die niet te ontsluiten waren en/of zich niet lieten verenigen tot één digitaal raadpleegbare kaart. Toch

heeft de BBR met behulp van acht betrokken vrijwilligers en externe expertise vanuit Bureau Stadsnatuur Rotterdam een tiental gebieden van Leiden kunnen inventariseren op bomen, boomgroepen en structuren die opname op de GK verdienen. Ook heeft een aantal personen de BBR verzocht hun aanmeldingen in de BBR-aanmelding mee te nemen.

- Naar aanleiding van een (met succes) bestreden kapvergunning voor bomen in de Oranjewijk in Oegstgeest is overleg gevoerd met de ambtenaren die in deze gemeente belast zijn met de beheerplannen voor het groen. Gezien de open sfeer van dit overleg en de besproken punten verwacht de BBR een goede voortzetting hiervan in 2017.
- Mede naar aanleiding van de inspraak door de BBR in de vergadering van het Politiek Forum van de Raad van Leiderdorp op 6 december 2016 is op verzoek van de Raad besloten de behandeling van het concept Bomenbeleidsplan 2017 uit te stellen en te koppelen aan de bespreking van de nieuwe Bomenverordening die voor het 2^e kwartaal staat gepland.

Agenda voor 2017

Uit het voorgaande valt al een aantal punten te destilleren die ook in 2017 op de agenda van BBR zullen staan.

In Leiden is dat de Groene Kaart: de vaststelling van deze kaart door het College op 20 december 2016 en de daarbij door het College gevoerde motivering geven aanleiding tot het opstellen van een bezwaarschrift dat begin 2017 zal worden ingediend. Ook de daadwerkelijke invulling van de brief van het College dd. 22 september 2015 met verbetervoorstellen voor de interne processen m.b.t. bomen/groen in Leiden zal nauwlettend worden gevolgd.

In Oegstgeest wordt met enkele bewoners en mogelijk ook inschakeling van externe deskundigheid gewerkt aan het in kaart brengen van de ecologische ontwikkelingen langs de binnendijkjes in Haaswijk na het 'kort zetten' van het dijkje langs het Componistenpad. Ook zal de BBR worden uitgenodigd om te reageren op de Bomennota die thans wordt voorbereid. Met enkele deskundige vrijwilligers wordt bezien of 'op de werkvloer' kan worden geadviseerd over de ophanden zijnde grootschalige vervanging van het openbaar groen in de Oranjewijk.

In Leiderdorp neemt de BBR sinds januari 2017 deel aan het GroenOverleg waarin wethouder, ambtenaren en betrokken vertegenwoordigers van diverse organisaties op gebied van openbaar groen elkaar spreken. Belangrijke punten voor 2017 zijn daar o.a. de nieuwe Bomenverordening, de concept Bomennota, al dan niet inclusief een 'Overlastprotocol'.

In januari is de algemene informatiefolder van de BBR uitgebracht. Deze zal o.a worden ingezet bij ledenwervende activiteiten.

Bestuurlijk heeft, naast de bekrachtiging van de reeds de facto ingevoerde functiewisselingen in de eerstvolgende ALV, het aanvragen van een nieuwe voorzitter en penningmeester prioriteit. Daarnaast zoekt de BBR vrijwilligers, die op projectbasis willen participeren bij een situatie waarin bomen worden bedreigd en daarbij mogelijk ook lokale kennis kunnen aandragen.

Zoals uit de tendens van 2016 al blijkt zal de rol van het bestuur ook in 2017 meer verschuiven van zeg maar actie voeren naar allereerst betrokken zijn bij nieuw beleid of regelgeving of aanpassingen van bestaande kaders.

Zo wil het bestuur er naar streven dat gemeenteraden er op toezien, dat er goede regels m.b.t. kapvergunningen komen en dat het ambtelijk apparaat de opdracht krijgt bij projecten boom

sparende oplossingen op tafel te leggen. De BBR vindt dat goede regelgeving voor een kapvergunning is gebaseerd op toetsbare criteria om pas tot kappen over te kunnen gaan nadat ook alternatieven goed bekeken zijn.

Beslissingen om bomen te kappen of de voorbereiding daarvan vinden binnen een gemeente op 3 niveaus plaats: ambtelijk, het college en de raad. We willen in principe in iedere gemeente het bomenbewustzijn op alle drie niveaus verhogen en zullen daarbij naast onze eigen ingangen ook de leden om suggesties vragen wie op deze onderscheiden niveaus benaderd zouden kunnen worden.

Niet altijd valt te voorkomen dat de BBR zaken aan de rechter moeten voorleggen als kapvergunningen te nonchalant zijn verleend, de lokale overheid niet voldoende zorgvuldig is geweest in het afwegen van belangen en niet op onze argumenten ingaat. In dat geval weten wij ons gesteund door mr. Marco van Duijn, die al vele zaken voor ons tot een goed eind heeft gebracht.

De BBR wil ook meer invloed kunnen uitoefenen om locaties aan te wijzen waar bomen voor de tweede keer kunnen wortelen. Zo heeft de BBR voor de bomen die in de weg staan voor de nieuwe Rijnland route de strook tussen het Valkenburger meer en de A-44 aangegeven als een goede locatie voor het herplanten van deze bomen, mede omdat de recreatie functie dan verbetert. Het aangeven van locaties waar herplanting kan plaatsvinden is ook een mogelijke activiteit voor leden, die hun eigen omgeving willen vergroenen.

Om deze plannen te realiseren hoopt het BBR-bestuur op de jaarlijkse financiële bijdrage van de leden te mogen rekenen maar ook op ieders inzet om Rijnland leefbaar te houden. Een belangrijk deel van de jaarlijkse bijdragen zal helaas moeten worden gebruikt voor kansrijke juridische procedures. In de financiële stukken die voor de komende ALV worden opgesteld zal (zoals gebruikelijk) zichtbaar zijn op welke posten het afgelopen jaar uitgaven zijn gerealiseerd en op welke posten komend jaar uitgaven zijn begroot.

Arjan Korevaar, wnd. voorzitter

Bea Hoogheid, secretaris a.i.

Rolf van Beek, algemeen lid